

You have downloaded a document from

The Central and Eastern European Online Library

The joined archive of hundreds of Central-, East- and South-East-European publishers,
research institutes, and various content providers

Source: Arhivska praksa

Archival practice

Location: Bosnia and Herzegovina

Author(s): Mirza Musa

Title: „TEKIJA NA BUNI“ U BLAGAJU POSLIJE 1878. GODINE U ARHIVSKIM DOKUMENTIMA
KHANQAH AT BUNA AFTER 1878 IN ARCHIVAL DOCUMENTS

Issue: 8/2005

Citation style: Mirza Musa. "„TEKIJA NA BUNI“ U BLAGAJU POSLIJE 1878. GODINE U ARHIVSKIM DOKUMENTIMA". Arhivska praksa 8:373-378.

<https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=513533>

Mirza MUSA

Sarajevo

„TEKIJA NA BUNI“ U BLAGAJU POSLIJE 1878. GODINE U ARHIVSKIM DOKUMENTIMA

Abstrakt: Na osnovu zanimljive arhivske građe pohranjene u Arhivu Bosne i Hercegovine u fondu Zemaljske vlade BiH (1878-1918) pokušao sam rasvijetliti jedan mali detalj bosanskohercegovačke prošlosti iz vremena austrougarske uprave. Naime, riječ je o obnovi i renoviranju znamenitoga spomenika kulture Tekije na Buni kod Blagaja. U radu sam pored osvrta na bitne dokumente koji govore o renoviranju ovoga spomenika kulture priložio i jedan broj nacrtu iz perioda 1895-1950. godine.

Ključne riječi: *Tekija na Buni, dokument, Arhiv BiH, Zemaljska vlada, nacrt.*

Opće naznake

Izvor rijeke Bune je turistička atrakcija koju sam često posjećivao i kao drugi prije mene stotinama godina, diveći se tome bogatstvu prirode. Tako sam posjetio i samu Tekiju i detaljno je pregledao; unutrašnjost me podsjetila na staru očevu kuću u Sarajevu što mi je probudilo sjećanja iz djetinstva.

Pošto se bavim istraživanjima, u Arhivu BiH u Fondu Zemaljske vlade BiH, Sarajevo, br. 402/1895 šifra 48/49, naišao sam na zanimljiv tekst o zahtjevu Seir eff. Hindi, šejha Tekije Sari Sadik Babe za renoviranje Tekije na Buni u Blagaju. Ponovo sam posjetio Tekiju i utvrdio da nemaju nacrte same zgrade Tekije. To je bio povod da ovu materiju, na bosanskom i engleskom jeziku, obradim i prikažem zajedno s nacrtima iz perioda 1895-1950. u ovome referatu. Također sam sve tekstove obradio i na njemačkome jeziku, pa će u dogовору с Arhivom BiH, Arhivom Hercegovine i Tekije na Buni sav materijal sa skeniranim originalnim dokumentima i nacrtima, kao i novim snimcima, prikazati u posebnome izdanju.

Fond: Zemaljske vlade za Bosnu i Hercegovinu (1878-1918)

Br. dok. 1158 - 1894

ZAPISNIK dostavljen kod Zemaljske vlade u Sarajevu 30. januara 1894. godine.

Pristupi osobno Šejih Seir Hindi iz Blagaja Kotar Mostar i stavlja u zapisnik slijedeću

MOLBU

Za vrijeme bivše otomanske vlade obavljao je moj otac kroz više godina šehijsku službu kod Tekije SARI SADIK BABE u Blagaju i za to dobivao je on 50 fr. mjesecne plate iz Vakufskog fonda.

Dvije godine prije okupacije umro je moj otac i od tada ja obavljam ovu službu a ne dobivam nikakvu pripomoć već samo ono što od pojedinih žitelja isprosim.

Napokon je i Tekijska zgrada veoma trošna tako da se ista više popraviti ne može i doskora će se oborit.

Uslijed toga molim Visoku Zemaljsku vladu da putem milosti za obavljanje Šehijske službe meni jednu primjernu novčanu pripomoć mjesечно odrediti i dalje milostivo odobriti izvoli da se u Blagaju umjesto ove nova Tekija iz Zemaljskih sredstava sagradi.

Zemaljska vlada za Bosnu i Hercegovinu

Br. 120940 18951895

(Formular) A (lijeva strana)

Predmet:

Broj: 10 412 Datum: 28/9/1895.

Zajedničkom ministarstvu finansija u vezi sa opravkom Tekije kod vrela Bune

Datum obrade: 8.10.1895.

Videat: (u rukopisu napomene o upisu)

Prepisano i uneseno u knjigu naloga, 3. nastavak
Sarajevo, 8. 10. 1895. (potpisi)

Čisto prepisano: 11. 10. (potpis)

Ekspedit: (*Formular A, desna strana*)

Uprava okruga, Mostar

Udovoljavajući zahtjevu dostavljenom u izvještaju od 31. 7. 1895. pod brojem 10747 za renoviranje Tekije kod izvora Bune, nadležni odsjek se poziva da bez odlaganja pristupi izvršenju najnužnijih radova oko opravke sa ciljem očuvanja navedene građevine.

U tu svrhu odobrava se iznos od 600 florina (*florin=gulden: engl. srebreni novac, 1 gulden= 2 šilinga, prim. prev.*), a nalog za isplatu navedenog iznosa slijedi Poreskoj službi, Mostar.

O izvršenju traženog po ovom predmetu potrebno je izvještavati naslov. (*U rukopisu precrtano: “i o načinu utroška odobrenog iznosa od 600 florina”, prim. prev.*)

Ekspedit II: (*Formular A, desno*)

Poreskom uredu, Mostar

(Cap. II Tit 5a .0.E.P.I
subvencije za kulturu)

Nalaže se Poreskom uredu da Okružnoj upravi Mostar u svrhu renoviranja Tekije kod vrela Bune isplati iznos od šeststotina (600) guldena uz službenu potvrdu i da se navedeni iznos knjiži kao izdatak podbudžeta za kulturu i prosvjetu.

Upisano kao nalog: u Glavnu knjigu budžeta za kulturu, str. 140, pasus 814

(Napomena uz dokument br. 10.747)

Dokument u rukopisu, pisan gothicom.

Radi se o izvještaju Okružne uprave Mostar upućenom Zemaljskoj vradi u Sarajevu u vezi sa opravkom Tekije kod vrela Bune, a na molbu šejha Seir Hindija iz Blagaja.

Nadležna služba je izvršila detaljan pregled objekta i nalaz zajedno sa skicom priložila uz izvještaj.

Broj: 10 747
Zemaljskoj Vladi I
Sarajevo

Mostar, 31. juli 1895.

Na osnovu molbe podnesene od strane Seid eff. Hindi iz Blagaja za adaptaciju tekije kod izvora Bune, kao i naredbe, koja je proistekla iz visoke odluke br. 11.587 od 10. 02. tekuće godine, da se po tom pitanju utvrde potrebni radovi i da se postavi konkretan prijedlog po tom predmetu, podvrgnut je ovaj objekat stručnom pregledu, čiji rezultat se izlaže u priloženom tehničkom mišljenju stručnjaka, koje je ilustrovano priloženim planom.

Kako se iz ovog elaborata može vidjeti, ovaj objekat se sastoji iz dva dijela i to jednog prednjeg, nekadašnje jednospratne zgrade, koja je zbog svog nezaštićenog položaja, direktno ispod strmog stjenovitog zida, kotrljanjem kamenja naniže bila već potpuno uništena i sada predstavlja samo još jednu ruševinu. Zatim iz jednog drugog dijela koji je sa prvim preko jednog dvorišta u vezi sa jednokatnim objektom, izgrađenim tik uz Bunu, zapravo sa pravom tekijom.

Posljednja zgrada koja u jednoj sobi na spratu čuva kosti dvaju svetaca, je zahvaljujući svom položaju ispod nešto nagnutog stjenovitog zida zaštićena od oštećenja od strane padajućih stijena, ali se ista nalazi u jednom krajnje ruševnom stanju, tim više, što izgleda od njene izgradnje nisu poduzimani nikakvi popravci.

Što se tiče renoviranja posljednje opisanog objekta, približno procijenjeni zahtjev iznosi 1800 fl, uključujući troškove za ponuđeno izmještanje klozeta iz sanitarnih razloga, pošto je isti smješten neposredno uz izvor Bune i koji se u isti ulijeva.

Imajući u vidu značajan iznos ove svote, koja bi se morala pokriti iz zemaljskih sredstava, pošto navedeni objekat ne posjeduje nikakav vakuf, kao i obzirom na okolnost, da bi se troškovi održavanja ovog objekta, u slučaju da se provedu radovi renoviranja koji su pobliže označeni u priloženom tehničkom

mišljenju stručnjaka, znatno povećavali sa svakom godinom uslijed njegove starosti, bilo bi u svakom slučaju korisnije da se potpuno odustane od adaptacije iste, a da se odobri 600 fl za najhitnije popravke u šta je uključena i prepravka klozeta.

Kakva god odluka da se doneše, ovaj predmet zahtijeva brzo rješenje, pošto se protiv daljnog ostavljanja objekta u njegovom sadašnjem vrlo lošem stanju, već podiže građevinsko-policjsku pažnju.

S druge strane, to je i u vezi s raspravljanjem pitanja daljeg smještaja deložiranog Seid eff. Hindi.

Pošto si još dozvoljavamo da navedemo da pomenuti objekat doprinosi slikovitom uljepšavanju izvora Bune, koji je izuzetno interesantan za turiste, molimo da se gornji minimalni iznos stavi na raspolaganje, kako bi se mogli sprovesti najhitniji popravci još u tekućoj godini.

Na kraju se vraća prispjeli, gore sačinjen zapisnik sa Seid eff. Hindi.

Privremeni okružni upravitelj

Rezime

Ovim radom pokušao sam dati mali doprinos u rasvjetljavanju dijela naše prošlosti, a na osnovu prvorazrednih arhivskih izvora pohranjenih u Arhivu Bosne i Hercegovine. U radu je samo izvršena prezentacija jednog broja dokumenata i nacrta koji se odnose na renoviranje značajnog kulturnog spomenika Tekije na Buni kod Blagaja. Vjerujem da će ovaj rad biti od pomoći za pravljenje jednog historiografskog štiva o ovom problemu.

Resümee

„Die Teki auf Buna“ in Blagaj in Archivdokumentation nach 1878

Mit dieser Arbeit habe ich versucht, aufgrund der erstklassigen Archivquellen aus dem Archiv von Bosnien und Herzegowina, einen kleinen Beitrag zur Erhellung eines Teiles unserer Geschichte zu leisten. Hier wurde nur ein Teil von Dokumenten

und Entwürfen zur Rekonstruktion von bedeutendem Kulturdenkmal Teki auf Buna in Blagaj dargestellt. Ich hoffe, dass dieser Beitrag eine Hilfe zum Schreiben einer historiographischen Arbeit über dieses Thema sein wird.

Prilog 1: Tekija na Buni u crtežu, fotografiji i dokumentu.

